

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 103

číslo: 1

1. ledna 2023

Cena: 12 Kč

K počátku nového roku 2023

Rok, který jsme prožívali, nebyl pro nás právě snadný ani ve společnosti ani v církvi, a k nejbližší budoucnosti nevhlížíme zrovna s laciným pozitivním a optimistickým výhledem.

Máme za sebou zvláštní roky pandemie, která ovlivnila náš život a mnohé naše lidské plánování a aktivity obrátila jiným směrem. Zkušenost již řadu měsíců trvajících drsné a kruté války nedaleko od nás v Evropě poznamenává náš pohled na současný svět. Válka není jen možnost, ale realita, na kterou musíme reagovat jako stát posílením obrany, ale i vytrvalou sociální pomocí těm, které válka neblahým způsobem postihuje a bere jim vše, co patřilo dříve k jejich běžnému životu. Navíc se nás citelně dotýkají ekonomické problémy a zdražování energií i ostatních životních potřeb, některé občany to zasahuje zásadním způsobem. S hospodářskou krizí jsou spojeny rostoucí obavy ze stupňujícího se neklidu ve společnosti.

V novém roce se uskuteční volba prezidenta České republiky. Současná kampaň kandidátů vyústí v rozhodnutí nás občanů o tom, kdo se stane novým prezidentem našeho státu. Přejeme si, aby reprezentoval náš stát navenek, ale přispíval i dovnitř naší společnosti svými politicky moudrými rozhodnutími i lidsky věrohodným přístupem a projevy k jejímu stmelení, propojení a soudržnosti. Chceme, aby ti, kteří nás zastupují ve veřejných funkcích, byli dokonalými lidmi. Máme však mít takové vysoké nároky také na sebe. Přijetí odpovědnosti je vždycky obtížnější než se nejmenší odpovědnosti vyhýbat, a přitom ze závětrí vše kritizovat.

Náš život v čase zkoušky a krize, jaké přináší tato doba, přestává být povrchním, zaměřeným jen na vnější efekt, a zbavuje nás iluzí, že vše se stále musí vyvíjet jen k lepšímu a že určitý komfort je samozřejmostí. Může to pro nás znamenat, že si znovu uvědomujeme skutečné a základní hodnoty, které jsou opravdu potřebné k našemu životu, ale i pro druhé. Nadbytek může činit člověka lhostejným, ale nedostatek zase nespokojeným a reptajícím (srov. Př 30,8-9). Tato doba prověřuje naši důvěru v Hospodina (Ž 31,5), naši víru v Krista (J 14,1), která nemá být pasivitou, ale je to víra činná, aktivní, projevující se skutky a prospěšným jednáním (Tt 3,8). Každá i třeba drobná pozitivní věc, o níž usilujeme a kterou dokážeme uskutečnit, má svoji důležitost a dosah.

Jako křesťané tedy nemáme do nového roku hledět jen s obavami, i když je s druhými sdílíme, ale s vírou, dobrými předsevzetími a nadějí opřenu o Boha. Ať již nový rok přinese cokoliv, máme vidět očima víry Boží divy, žít v důvěře v Boží starostlivost a prozřetelnost a nenechat se ničím zbavit naší dobré naděje.

Tomáš Butta
patriarcha

Autor fotografie: Jana Krbcová

Ne v mém jménu

Před několika lety mě zaujalo heslo „Not in my Name“ („Ne v mém jménu“), kterým se muslimové distancovali od teroristických útoků, páchaných jménem jejich víry nechalvaně známým Islámským státem a dalšími fanatiky. Podobné protesty se vedly napří-

klad proti nábožensky motivovanému násilí v Indii nebo porušování občanských svobod v Jižní Africe. Heslo vzniklo už v 70. letech, kdy se američtí studenti vzbouřili proti válce ve Vietnamu. Poukazovali, že státní ani náboženské autority nemají právo zaštitovat se jejich jménem při zločinném jednání, s nímž nesouhlasili a odmítali se na něm podílet.

A nyní bychom si mohli připomenout, co všechno se v průběhu minulých staletí, ale i dnes, dělo a stále ještě děje „v Ježíšově jménu“. Kolik zla se odehrálo a kolik krve prolilo ve jménu Syna Božího, který vždy stál na straně ponižovaných, utlačovaných, slabých a zlomených. Jako člověk se ztožnil s údělem hříšníků a zavržených – a byl zavržen a zabit strážci víry a pořádku.

Představme si Ježíše, jak volá „Ne v mém jménu!“, když křesťané upalovali kacíře, organizovali křížové výpravy, prodávali do otroctví černochoy, stříleli indiány, perzekvovali Židy a posílali je do koncentráků, a když se dovolávali „tradičních hodnot“ při ideologickém zdůvodňování, proč „museli“ provést invazi do Iráku nebo „speciální vojenskou operaci“ na Ukrajině.

Křesťané se často, až příliš často, neuroticky zabývají svými osobními hříchy. Zvláště „oblíbenými“ oblastmi, nad nimiž se vznáší stíny pekla, jsou sexualita a spiritualita. Církevní preláti se domnívali, že nejlépe zjednájí úctu Ježíšovu jménu, budou-li kontrolovat lidi, co dělají v posteli, a dohlížet, jestli chodí do kostela na mši a ke zpovědi (a platí desátky a kupují si odpustky). Vytěsnil nepohodlný fakt, že Ježíš neodsoudil cizoložnou

Dokončení na str. 3

...Něžnost dítěte, které bylo dáno Židům, celému světu a i nám položeno do jeslí, to je Boží něžnost, která nás odjakživa bere za srdce. Vyvolala ty nejkrásnější písně, koledy, které zpívají o tom, že Pán Bůh chce, abychom se ho dotýkali, abychom ho kolébali, milovali. Je zde, kde právě jsme, a jsme tu, kde chce být s námi. Mezi křičícími dětmi na dvoře činžáku, v tlačenci metra i ve sterilní naději chvějící se nemocniční atmosféry - pomysleme na to: je zde, kde jsme. To by nás mělo přesvědčit, když Bůh to s námi znovu zkouší tak něžným způsobem, v dítěti, které se rodí proto, abychom je milovali.

Na dobrém začátku záleží zdar díla. Platí to i na začátku nového roku. My křesťané víme, že nám Pán Bůh umožňuje určitý výhled, nový obzor. Chci tím říct, že tímto prvním dnem z příštích tří sta šedesáti pěti dnů nevstupujeme na neznámou půdu, do „neznámé země“. Je to známá země navzdory všem záudnostem a nebezpečnostem, jež v sobě může skrývat naše nejbližší budoucnost. Nemyslím teď na plány, které můžeme mít na základě dosavadních zkušeností a výpočtů pro tento rok, na jehož průběhu se budeme podílet. Mám na mysli toto: **nový rok je známý, protože je to rok Boží milosti, Boží milostivé léto, protože je to oblast působení Pána Ježíše**. I naše dny letošního roku jsou zapsány v „jeho knize“.

Milost znamená mít možnost. Možnost vykonat něco v Ježíšově jménu. Možnost vyzařovat do svého okolí trochu pokoje, protože on je naším pokojem. Uskutečnit alepoň kousek, náznak smířlivého ducha tam, kde dojde ke sporu mezi našimi bližními, poněvadž víme, že my všichni žijeme z jeho smířící oběti, odpuštění, protože důvěra v něj nás osvobozuje od všelijakých tlaků, činí nás prozíravými a naplňuje nás klidem.

Milost znamená bezpečí. Jsme a zůstáváme v Božích rukou. Tato ruka nás může snadno tvrdě postihnout, jestliže se vzepřeme, podlehneme-li pokušení být Pánu Bohu nevěrní s jinými autoritami. Přesto však zůstává rukou toho, kdo nás z lásky „pro sebe“ stvořil.

Tomu důvěřujeme a dozvěděli jsme se o tom jistě z Ježíšova učení, jeho působení ve světě, oběti na kříži i zmrtvýchvstání. To platilo tehdy v Nazaretě na počátku jeho pozemského působení a platí to i dnes všude tam, kde máme svůj domov a kde se shromažďujeme v jeho jménu a kde v jeho jménu začínáme nový rok, rok jeho éry.

Z myšlenkové dílny Josefa Špaka

Když složí křídla andělé
konečně také oddechnu si
ač vypadají dospěle
občas i čertoviny zkusí

ted' spí s hlavami v polštáři
šťastnější než na špičce jehly
počítají je hvězdáři
a já jsem z jejich záře zkrehlý

Josef Tillich

Jarmila Konečná
Zimní podobenství

Taková šance přichází
jen z nebe -
padá a padá
do našich cest
aby přikryla starou špínu
jak vločky zářivého sněhu
- tichá a trpělivá
milost

Olga Nytrová
Věčnému Pastýři

Slza ozdravné modlitby stéká po mé skrání
Ty jsi blízko
s objetím ticha i se silou kosmických kráterů
za všemi dosud neznámými galaxiemi
Tvá ruka má sílu miliard paží bratrských a sesterských povzdechů
Děkuji ti za jedinečnost tvých darů
Chci se pokusit následovat odevzdanost
tvé lásky k tomu
jehož jméno by nemělo být bez pokorné úcty vyslovováno
Věčný Pastýři
opírám se o tvou hůl
skláním se před tvým spásným posláním
před silou Absolutna

(ze sbírky poezie Ticho a táni Olgy Nytrové a Markéty Hlasivcové)

Alois Volkman
Nový rok

S výzbrojí o síle 31 536 000 vteřin
nastupuje...
A já jsem postaven
do čela
těmto zmobilizovaným jednotkám času.
Nemyl se člověče!
Nahromaděný potenciál
je propočítán na hlavu každého pozemšťana.

(ze sbírky Námluvy Aeskulapovy)

Z kazatelského plánu

Nový rok - Jména Ježíš

Před jménem Ježíšovým se skloní každé koleno na nebi, na zemi i pod zemí a k slávě Boha Otce každý jazyk vyzná: Ježíš Kristus jest Pán.

(Filipským 2,10-11)

První čtení z Písma: Numeri 6,22-27

Tužby novoroční:

2. Aby nás i v novém roce svou pomocí provázela a do svého království dovedl, modleme se k Hospodinu.
3. Aby Kristus nám byl soudcem nejen spravedlivým, ale i milosrdným, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem

Bože všemohoucí, tvůj Syn se vtělil pro naši spásu. Dej, ať si lidská srdce vpravdě zamilují jméno tvého Jednorozného! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Galatským 4,4-7

Evangelium: Lukáš 2,15-21

Verše k obětování: Žalm 86,12.5

Verš k požehnání: Žalm 86,9

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, tys nás stvořil a vykoupil. Shlédni milostivě na naše prosby, ve své lásce nás přijmi pro jméno svého Syna a daruj nám svou milost, ať se radujeme, že naše jména jsou zapsána v nebi pod slavným jménem Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 272, 232, 234, 210

Pastieri v Izraeli

„Boli v tom kraji na poli pastieri, ktorí v noci strážili svoje stáda,“ (L 2,8). Prostým pastierom oviec Boh zjavil, čo ešte svet nevidel: príchod toho, ktorý sám seba nazve pastierom. (D. Rops).

Praotcovia Izraela Abrahám, Jakub a jeho synovia boli pastiermi. Palestína a jej okolie poskytovali pre pastvu veľmi dobré podmienky; Jób mal 7 000 oviec.

Pretože s ročným obdobím sa menili aj miesta pasenia, pastieri žili ako nomádi v stanoch, aby mohli nájsť vhodné miesta pre pastvu.

Bohatí majitelia ovčínov bývali v mestách alebo na vidieku. O ich stáda sa starali najatí pastieri, alebo aj členovia rodiny. Pastier bol zodpovedný majiteľovi za stav oviec. Nosil zvláštny plášť z ovčej kože, ktorým sa chránil pred nepriaznivým počasím. Okrem plášťa mal brašnu, do ktorej si vkladal potravu, prak a pastiersku palicu či berlu, na jednom konci zahnutú, aby mohol ňou viesť stádo alebo vyťahovať zatúlané ovce, ktoré spadli do roklin, a neposlušné trestať. Pastier bol predovšetkým strážcom každej jednotlivéj ovce; ovciam dával aj mená. Aj keď prenocovalo niekoľko stád v jednom ovčinci, poznala každá ovca hlas svojho pastiera. Keď ovce počuli jeho hlas, išli za ním na pastvisko. Večer rozptýlené ovce vyhľadal a zhromaždil do ovčína. Jeho pomocníkom bol vždy pes. Zvláštnou úlohou bolo počítanie oviec.

V noci sa pastier uložil na spánok do dverí ovčína, aby bol pripravený chrániť ovce pred dravými zvieratami alebo lupičmi. Pri pastvinách sa preto stavali strážne

veže. Pastier musel byť aj vodcom oviec – ovce sa nemôžu poháňať, musia sa viesť. Vždy kráčal pred stádom, kým ovce neprivedol na vhodné pastvisko.

Staral sa aj o zdravie oviec a bol doslovne ich živiteľom.

Ovca si totiž nevie sama vyhľadať potravu ani vodu. Dobrý pastier mal rád svoje stádo, a preto ochotne znášal tvrdosť a odlúčenosť pastierskeho života.

V Izraeli sa pastier stal symbolom najvyšších Božích služobníkov. Mojžiš je tak nazývaný, Jozue bol tiež pastierom ľudu. Aj kňaz, rovnako ako prorok.

Dokonca aj sám Boh je nazývaný pastierom, ktorý prinesie ľudu spásu.

Aj Mesiáša si Izraeliti predstavovali ako pastiera. Keď proroci kritizovali nehodných kráľov, porovnávali ich s Pastierom, ktorého prisľúbil Boh. Na toto očakávanie nadviazal Ježiš, keď sa sám nazýva dobrým pastierom, ktorý jediný mal právo nazývať sa pastierom. Mysli tu na odpudzujúci príklad tých, ktorí sa považovali za pastieri ľudu. V ranej cirkvi sa chápanie poslanie Ježíša Krista ako pastiera.

Viera v dobrého Pastiera sa stala stručným vyznaním viery tejto cirkvi.

(Adolf Novotný, *Biblický slovník*, Praha, Kalich 1956, s. 596-597).

Štefan Šrobár

Autorka akvarelu: Markéta Černá

Nad Písmem

Ve jménu Jošua...

L 2,15-21

Po týdnu a pár hodinách ještě jednou čteme z Lukášova evangelia o narození Páně. Navazujeme tam, kde jsme o Půlnoční skončili. Pastýři od Betléma se vydali hledat novorozenceho Spasitele. A našli ho. Kdo opravdu hledá, najde. Co vidí? Miminko na seně. Spasitel se narodil mimo domov, na cestě, v provizoriu a chudobě. Právě podle toho poznáváme, že je to ON. Takto jedná jen biblický Bůh.

A pak se ti pastýři s Josefem a Marií podělí o to, co se jim to stalo. Vždyť to bylo veliké až hrůza! O andělech, o světlech, o nebeských zpěvech a hlavně o tom, co jim bylo řečeno o tom dítěti. Josef s Marií se diví. Byli do toho sice „zasvěceni“, avšak detaily a všechny důsledky nemohli znát. Tak se i oni diví. Možná právě oni se diví. Na nebi taková sláva a na zemi... kromě nich a těch pastýřů neslaví nikdo nic. Právě podle toho poznáváme, že tady je při díle opravdu sám Hospodin. Ten, se kterým mluvili Abraham, Izák, Jákob, Mojžiš a všichni ti další.

Pak je pozornost zaměřena na Marii. Evangelista Lukáš o ní píše nejvíce ze všech evangelistů. Proto se mu někdy říká „mariolog Nového zákona“.

Podívejme se na Marii. Také ona se diví. Ale nejen. Snaží se všechno si to zapamatovat, aby to mohla dál v sobě „zpracovávat“. Shromažďuje to v srdci. To je biblický střed osoby. Tady se rodí myšlenky a rozhodování. To je nejsvětější svatyně v nitru. Maria se snaží všechno si to zapamatovat a vrací se k tomu. Teď to nedává úplně smysl, ale jednou to do sebe všechno „zapadne“. Žádné slovo, žádné písmenko se neztratí. Maria to dělá dobře. Máme si z ní vzít příklad. Proto je Maria ztělesněním kontemplativní modlitby. To znamená s láskou chovat v srdci Slovo a nechat ho tam působit.

„Blahoslavení, kdo Boží slovo slyší a zachovávají ho,“ (L 11,28). Mimochodem naši katoličtí sourozenci dnes čtou stejné texty a připomínají si Marii, matku našeho Pána. Můžeme docela dobře chápat, proč. Na Marii rozjímající slova pastýřů a všechno, co souvisí s jejím synem, totiž vidíme, co dokáže Boží slovo v lidském srdci. Jak je dokáže otevřít nekonečné lásce Boží!

Jeden verš evangelia věnuje sv. Lukáš Ježíšově obřízce. Jako správný žid byl chlapec osmého dne po narození řádně obřezán a tak přijat do smlouvy Abrahamovy. Podle židovské tradice dostal při této příležitosti taky své jméno: Ježíš. Jošua. Částečně toto jméno obsahuje samo svaté jméno Hospodin, zjevené Mojžišovi. (To je ta první slabika: „Jo“). Není to jediný Jošua v Bibli, ani první. Ale o to nejde. Důležitý je jeho význam a poselství, které přináší. Jméno Ježíš totiž zpřítomňuje celou Boží spásu od praotců, přes Mojžiše u hořícího keře, VYJITÍ z Egypta a dál... až po nebeský Jeruzalém. Hospodin, Bůh Izraele, koná spásu. Hospodin, Bůh Izraele, pomáhá. Hospodin, Bůh Izraele, je s námi.

Celý život tohoto človíčka ukazuje, jak je Hospodin s námi. Podivuhodným, tajemným, paradoxním – a zároveň mocným, dokonce tím nejmocnějším způsobem. To by nikdo jiný nevymyslel než ON.

To všechno se stalo ne proto, abychom se jen divili, ale sami se stali dětmi... Božími. Stal se nám podobným ve všem kromě hříchu, aby nás připodobnil sobě a vzal nás s sebou do Otcova domu. To všechno zpřítomňuje jméno Jošua. S tím vstupujeme do dalšího nového roku našeho života. Ať je poselství tohoto jména po všechny dny živé v našich srdcích a vede nás k radosti a naději! Tak šťastný nový rok s Ježíšem!

Petr Šandera

Pane nebes a země, spolu s Marií, Josefem, betlémskými pastýři i všemi tvými svědky žasneme nad tvými cestami a učíme se na nich následovat tvého Syna.

Ne v mém jménu

Pokračování ze str. 1
ženu, kterou slušní a zbožní sou-
sedé chtěli ukamenovat, ani samař-
skou ženu, co vystřídala vícero
partnerů, žila v hanbě a navíc byla
kacířka – a přesto jí Kristus odhalil,
že je Spasitelem světa a nabídl jí
pramen vody živé. Zapomněli jistě
i na ženu kananejskou – ačkoli ne-
patřila mezi vyznavačky Hospo-
dina, Ježíš ocenil její víru a uzdra-
vil jí dítě.
Zapomněli na Krista evangelií
a přetvořili ho v nadzemského vla-

Novoroční

Právě na prahu nového roku jsem objevil na dveřích synagogy červeným sprejem nastříkaný silvestrovský nápis KRETÉN a nějaké klikyháky k tomu, navíc ještě s ohořelou klikou, jenže to psaní v ivritu nebylo, hebrejštinu totiž ovládám docela obstojně.

Jaký Hérostratos nám tady zanechal nejapný pokus nepozorovaně vstoupit do síně slávy? - napadlo mě u popsáných dveří. Podobně se totiž stalo jednoho krásného dne v Efesu, kde se jakýsi výtečník pokusil zapálit Artemidin chrám. Antickým světem tehdy proběhla vlna zděšení a pobouření. Paliče však brzy chytily. Byl to neznámý, drobný občanek Hérostratos. Nikdo nechápal, proč Artemision podpálil. A žhář zatvrzele mlčel. Teprve na mučidlech přiznal, že na sebe chtěl upozornit a stát se navěky slavným.

A vskutku tím činem vstoupil do dějin, i když slávou víc než pochybnou. Byl odsouzen a popraven. Navíc rozhodl soud, že nikdo nesmí Hérostratovo jméno napsat ani vyslovit. I za to hrozil viníkovi trest smrti. Až spisovatel Theopompos přísný zákaz přestoupil, a tak díky jeho všetečné odvaze vděčíme za to, že víme, co je to čin hérostratovský. Snad pro to absurdní odhodlání se o něm zmínil i Jaroslav Hašek v úvodu dnes již světoznámého románu Osudy dobrého vojáka Švejka.

Alexandr Veliký vystavěl Artemision znovu. O téměř o pět set let později zpusťovali chrám v Efesu Gótové. Co nezničili, dokončila zemětřesení a město upadlo v zapomnění. Dnes o něm víme jen díky několika starověkým spisovatelům a moderním archeologům, kteří na počátku minulého století prováděli na místě antického města rozsáhlé badatelské práce. Artemision už neexistuje, ale Hérostratovo jméno, symbol marnivého a ohavného činu, stále žije. Potkáváme se s ním na každém kroku. Jeden z novodobých potomků blouznivého hrdiny z Efesu se mi právě dnes chtěl zvčnit na dveřích synagogy.

Hloupý ovšem nic neutají, a tak jsem se musel dobrovolně smířit s tím, že se mi podepsal na Nový rok duchaplně pod zapálenou klikou, ale kdoví, třeba mi to dokonce jednou sám a do očí poví?

Realistický

Při návštěvě na faře u kolegy Petra jsme spolu po obědě procházeli městem a na ulici nás oslovil nevábně vyhlížející muž s otekou tváří - Včera jsem byl v naší hospodě přistižen, jak podvádím v kartách, moji společníci mě zbili, vyrazili mi dva zuby a vyhodili mě oknem na ulici, podívejte se, jak vypadám, co byste mi, pastore, poradil, abych teď udělal? - Zkušný duchovní upřel na muže zkoumavý pohled a po chvíli řekl - Na vašem místě bych od nynějška hrál karty už jen v přizemí. - Ta rada mě překvapila - Proč jsi mu neřekl, aby raději přestal švindlovat a hrát karban? - ptal jsem se udiveně. - Protože ho dobře znám a vím, že nepřestane - usmál se Petr.

Nemáš to tu lehké - pravil jsem uznale. - Jindy se tu objeví těžší případy - povzdychl si kolega - nedávno se na mne obrátil soused, mával rukama a volal - Zoufale potřebuji vaši pomoc nebo radu, jinak se z toho zblázním. Žijeme se ženou, třemi dětmi, nemocným tchánem a hubatou tchýní v jedné světnici. Máme z toho divokého bydlení už tak podrážděné nervy, že na sebe pořád jen vřískáme, hulákáme a ječíme. Hotové peklo. - Po chvíli jsem se ho zeptal - Uděláš, co ti řeknu, ať je to cokoli? - Soused zvedl ruku k přísaze. - Výborně - pochválil jsem jeho skálopevné rozhodnutí. - Kolik máš na dvorku zvířat? - Soused začal počítat na prstech - Krávu, kozu, osm králíků a šest slepic - poklepal jsem mu uznale na rameno - Vezmeš je všechny ještě dnes k sobě do světnice. A za týden zase přijď! - Vyděšený soused slíbil, že poslechne, ale po týdnu se potácel jako žalostná mátoha a nařikal - Jsem úplně na dně! Toho svinstva! Ten puch! Ten kravál! Všichni jsme na pokraji šílenství! - Ihned jsem mu poradil - Vrat' se domů a všechna zvířata vyžeň okamžitě zpátky na dvůr a do chlíva. - Druhý den přišel s očima zářícíma radostí - Jak je náš život zase sladký! Zvířata jsou pryč. Ten dům je hotový ráj, to ticho, ta čistota, toho prostoru! Díky vám!

Realismus, to je výběr a ozvláštňení a něco, co bychom nazvali šokujícím způsobem, jak se dobrat podstaty - pravil kdysi Bohumil Hrabal a já jen nesměle dodám - je to umění, jak zobrazit skutečnost letícího racka očima žáby či rybím pohledem, přátelé života v míru a pokoji, v záři slunečních paprsků, pod modrým nebem.

Jan Schwarz - n. o. Bratislava

daře, přísně shlízejícího z kupolí honosných bazilik, odkud garantoval stávající mocenský systém a patriarchální řád.

Takový Ježíš sice nikdy neexistoval, ale bohužel na karikatuře Ježíše založili mnozí svůj náboženský život a někteří i živnost. Necháme-li se vtáhnout do Ježíšova příběhu, jak o něm svědčí evangelia, zjistíme však, že mladý rabbi z Nazareta není Spasitel „podle plánu“. Nesdílí naše obsesivní zaujetí sebou samými. Nepodporuje náš sklon šťourat se v sobě a nedbat, kam se mezitím řítí svět.

Vypadá to, že Ježíše (na rozdíl od nás) nebaví zkoumat, co všechno děláme špatně. Zaměřuje se na strukturální, nadosobní zlo, na stav odcizení a ztročení, z něhož teprve vše ostatní vyplývá jako důsledek. Z tohoto stavu nás vysvobozuje a převádí do nové reality, kterou nazývá Božím královstvím, uskutečňujícím se tady a teď mezi námi.

Ježíš neplní plán a nechová se jako očekávaný Mesiáš. Nesvolává Boží tresty na nepřátele a nežehná svatým válkám, které vedeme v jeho jménu. Není se co divit, že lidé jsou

zmatení a nevědí, co si mají myslet. Proto učedníci Jana Křtitele přicházejí k Ježíšovi s otázkou: „Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“

Odpovědět si musí každý sám, jestli chce jiného pána, anebo svěří svůj život podezřelému, nepravděpodobnému Mesiáši, co bláznovsky převrací a ruší zavedený běh věcí: „Slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluší slyší, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium. A blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží“ (Matouš 11,6).

Lukáš Bujna

Poslední adventní víkend v Blansku

V pátek 16. prosince nás mile překvapila nebyvalá sněhová nadílka i u nás na jihu Moravy. Cestou při návratu z pohřebního obřadu v Rousínově jsem si říkal, kolik lidí dnes doklouže v Blansku na večerní varhanní koncert. Jeden z našich varhaníků, který je zároveň jedním z nejlepších v Brně, Martin Jakubiček, virtuózně zahrál varhanní koncert u nás v blanenském dřevěném kostele. Jednotlivé skladby prokládal humornými příhodami ze životů jednotlivých skladatelů. Přes sedmdesát účastníků koncertu nejenom tleskalo, ale i se zasmálo a skvěle pobavilo.

Do sobotního rána jsme se probudili s další sněhovou nadílkou, přičemž opravdu věrní účastníci ranních bohoslužeb se po šesté hodině trousili s lucerničkami do kostela jak v Karafiátových Broučcích. Bratr kostelník Honza už od 5.30 hodin odhrmoval sněh. Nakonec se nás sešlo dvacet pět účastníků.

Po každých rorátech následuje společná snídaně, kterou tentokrát někteří zakončili i společnou rozvečikou; bylo nám hned v mrazivém sobotním ránu tepleji.

Během roku 2022 bylo v naší náboženské obci Blansko 91 křtů dětí i dospělých, 22 pohřbů, ale také 131 svatebních obřadů. Poslední svatební obřad tohoto roku byl v sobotu 17. prosince, ale nikoli v kostele. Snoubenci si přáli mít krásný zimní svatební den v přírodě, což se jim podařilo nad všechna očekávání. Koušek za Blanskem v obci Újezd u Boskovic bylo pěkně nasněženo, na místě obřadu bylo 30 cm sněhu... Takže nejen nevěsta byla v bílém. Varhaník Martin Jakubiček říkal, že má víc promrzlé ruce než včera na pohřbu v rousínovském kostele.

Na 4. adventní neděli jsme slavili v úvodu bohoslužeb svátost pokání, jak se u nás říká vánoční zpovědi. I přes poměrně velký mráz sto dvacet účastníků vyslechlo zvěst z Matoušova evangelia 1,18-25. Naši zpěváci spolu s varhanicí během večere Páně připravili trojhlasný kánon Magnificat. Varhanice Nikola Slavičková spolu s trumpetistou Martinem Kakáčem pro nás připravili opravdu slavnostní bohoslužbu.

Každou neděli po bohoslužbách ještě část účastníků bohoslužeb ráda posedí v sále na faře. V civilním povolání pracuji jako stavbyvedoucí. A rovněž majitel naší firmy chodí pravidelně na bohoslužby i různá setkání. Na pátečním firemním večírku mi řekl: „Nesmíme zapomenout vzít také nějaké občerstvení na nedělní posezení po bohoslužbách.“ To jsme však netušili, jaké nás čeká ještě jiné občerstvení. Bratr Jirka Forst s manželkou Marcelkou jsou jedni z těch, kdo pro různá setkání ve farnosti připravují pokrmy a vaří skvělé guláše. Před čtrnácti dny jsme naslouchali evangeliu o Janu Křtiteli: „...potravou mu byly kobylky a med divokých včel.“ (Matouš 3,4b) Jirka se rozhodl nám dát evangelium také ochutnat. Připravil nám menu Jana Křtitele. Ne každý si na ně troufá, ale nejlepšími strážníky byli ti nejmenší. Manželky říkaly svým drahým polovičkám: „Jestli to sníš, tak už ti nedám nikdy pusy.“ Chlapecká odpověď zněla: „Jsme u nás na jihu Moravy, dáme si na to štamprlu slivovice a nic nepoznáš... budeš z kostela dom řídit auto ty!“ Večer se konal poslední nedělní adventní koncert, u nás velmi oblíbené cimbálové muziky Majerán. Lidová hudba se i u nás těší oblibě – přišlo více než sto třicet spokojených posluchačů, přičemž si mnozí rádi s muzikanty zazpívali.

Bohu díky za živé společenství s Kristem i mezi sebou navzájem. Jsme jedno společenství, ač jsme každý malinko jiný, přece nám to není jedno!

S vděčností Martin Kopecký, farář

Bylo nás šest
osmičlenná a cappella skupina

**vás zve na svůj vánočně novoroční koncert
v neděli 8. 1. 2023 od 11 hodin
do kostela sv. Václava na Zderaze
Resslova 6, Praha 2**

www.sestet.eu

Zprávy

Jan Fingerland – Hebrejky

12. ledna 2023 od 18 hodin, Auditorium Oddělení pro vzdělávání a kulturu Židovského muzea v Praze, Maiselova 15, Praha 1, 3. patro.

Jaké byly ženy, o kterých se píše v Bibli? Co o nich říká samo Písmo, co židovská a křesťanská tradice a co o nich může povědět literární věda, historiografie nebo antropologie? O tom bude s Janem Fingerlandem, autorem knihy „Hebrejky – Biblické matky, démonky, královny i milenky“ hovořit hebraista Aleš Weiss. Vstupné: zdarma. Zve redakce

Zimní svatební obřad v přírodě v blanenské náboženské obci (str. 3)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Pastýři

Z textu Lukáš 2,15-21 si vypisujte písmenka podle tohoto klíče: první číslo znamená verš, druhé udává slovo v tomto verši a třetí písmenko v daném slovu. Postupujte po sloupcích.

18,10,1	20,5,9	17,4,2
15,6,2	17,4,2	15,8,1
17,4,3	21,9,1	17,2,2
15,2,4	15,4,2	21,7,1
21,4,1	19,2,1	18,4,6
16,1,3	15,7,3	16,4,1
20,5,3	21,2,4	20,5,1
15,1,5	20,5,3	

(Řešení z čísla 51: Dal mu jméno Ježíš.)

Jana Krajčířiková

Z programu divadla Mana

Zveme do vršovického divadla Mana při Husově sboru v Praze-Vršovcích (Moskevská 34) na následující představení:

úterý 10. 1. v 19.30 hodin

Smutná neděle

Smutná neděle je slavným hitem, který měla v repertoáru většina jazzových zpěváků a šansoniérů, jako byl Bing Crosby, Josephina Baker, Louis Armstrong a mnozí další. Málokdo ví, že jeho autorem byl Rezső Seress, vlastním jménem Rudi Spitzer, maďarský kabaretiér židovského původu. Svou kariéru začínal jako artista v cirkuse, chvíli se živil jako herec, nakonec zakotvil v budapeštských kavárnách, kde hrál na klavír, zpíval a zejména skládal celou řadu hitů. Jeho největší sláva spadá do období 30. let, kdy se mu v časech hospodářské krize podařilo dokonale vystihnout atmosféru doby. Jeho písně znal a miloval nejen každý v Maďarsku, ale jeho sláva pronikla až za hranice. Z výsluní slávy ho svrhla druhá světová válka a norimberské zákony, které ho uvrhly do pracovního a posléze do koncentračního tábora. Přežil jako zázrakem, ale jen proto, aby se stal personou non grata pro další totalitu, která vystřídala tu nacistickou.

Pohnuté osudy geniálního hitmakera a příběh jeho osudové lásky se staly základem hry populárního maďarského dramatika Petera Müllera, který velmi vtipným způsobem rozehrává posmrtný kabaret, v němž je Seress hlavní postavou i velmi vtipným glosátorem vlastní životní pouti. Nezdolný optimismus, schopnost i z největší mizérie vytěžit inspiraci a neutuchající radost ze života jsou přesně tím, co v těžkých chvílích potřebuje divák vidět a pocítit. Představení uvádí celou řadu skvělých Seressových songů v živém podání. Hrají: Zbigniew Kalina, Petr Klimeš, Kateřina Bohatová, Petr Ožana. Cena vstupenek: 300 – 350 Kč.

Více na www.vrsovickedivadlo.cz.

Ze stránek divadla vybrala redakce

Z ekumeny

SVĚTLO NOVÉ NADĚJE NA PRAŽSKÉM NÁDRAŽÍ BUBNY

Od neděle 18. prosince do 26. prosince slavili Židé jeden ze svých nejvýznamnějších svátků, osmidenní chanuku, známou jako Svátek světél. V hlavním městě rozsvítil tradiční devítiramenný chanukový svícen (autorem je architekt David Vávra) v 18 hodin večer rabin Karol Sidon na pražském nádraží Bubny, odkud před více než 80 lety odjízďely vlaky s pražskými Židy do ghetta a koncentračních táborů. Organizátoři – Památník ticha – při této příležitosti zároveň zpřístupnili část unikátní expozice Album G. T. představující doposud nezveřejněné fotografie z ghetta Terezín, nalezené v pozůstatosti bývalého redaktora ČRo Milana Weinera. Putovní variantu výstavy organizátoři před několika dny přesunuli u příležitosti konce předsednictví České republiky v radě EU do budovy europarlamentu v Bruselu. redakce

NĚMECKÁ VLÁDA VYHLÁSILA NOVOU FÁZI BOJE S ANTISEMITISMEM

Poslední listopadový den zveřejnila německá vláda dokument „Národní strategie proti antisemitismu a pro židovský život“. Dokument veřejnosti představil Felix Klein, vládní pověřenec pro podporu židovského života a pro boj s antisemitismem. Přijetí dokumentu označil za milník, ale záleží pochopitelně na tom, jak se ho podaří prosadit do běžného života. V dokumentu jsou proto například na několika místech jmenovány sportovní kluby. Hned na začátku dokumentu se i na ně vztahuje otázka, zda toho pro potlačení projevu antisemitismu dělají dost. Klein zmínil kromě rychle rostoucího počtu případů projevoování nenávisť vůči Židům na internetu také rostoucí počet případů antisemitismu, vyplývajících ze vztahu ke státu Izrael. Podle Kleina je výskyt tohoto typu antisemitismu stále zřejmější mezi intelektuály a akademiky. Při zveřejnění dokumentu bylo například připomenuto, že roku 2021 německá policie registrovala 3 027 antisemitských trestných činů a že Židé se nemohou cítit bezpečně ani na internetu. Zaznělo, že „počet nenávisťných postů na internetu již dlouho rychle narůstá“. Dokument byl zveřejněn ani ne dva týdny poté, co v noci kdosi střelil na dům rabína u Staré synagogy v Essenu. Dům není obýván a jsou v něm kanceláře a posluchárny, takže nebyl nikdo zraněn a noční střelba také neměla žádného svědka. Podle policie byl motivem tohoto činu právě antisemitismus. Osmáctyřicetistránkový dokument je také odpovědí německé vlády na směrnici Evropské komise, která zavázala státy Evropské unie k předložení národních plánů boje s antisemitismem do konce roku 2022. Katharina von Schnurbein, která je bojem s antisemitismem pověřena Evropskou unií, při příležitosti představení dokumentu řekla, že Německo je sedmou evropskou zemí, která takový dokument přijala, a že vlády dalších dvanácti zemí se národní strategie boje proti antisemitismu chystají předložit do konce roku 2022 nebo v první polovině roku 2023. O české národní strategii se hovořilo naposledy v lednu tohoto (2022, pozn. red.) roku. O výsledku přípravy české strategie není od té doby na veřejnosti nic známo.

Zdeněk Vojtíšek, info.dingir.cz

MEDITAČNÍMI A DUCHOVNÍMI KURZY V KOLÍNSKÉM KLÁŠTEŘE

ROČNĚ PROJDOU STOVKY LIDÍ

Meditačními a duchovními kurzy, které nabízí Centrum spirituality sídlící v kolínském klášteře, ročně projdou stovky účastníků. Velmi oblíbené jsou například pobyty v ústraní a tichu, uvedl psychoterapeut a ředitel centra Oldřich Jirsa. Podle něj období covidu vystřídal mezi lidmi strach z blízkosti války posílený v druhé polovině letošního roku obavami z prudkého nárůstu životních nákladů a v nejisté době mají lidé potřebu o věcech víc přemýšlet. Hlavní motivace, proč lidé přicházejí do Centra spirituality, jsou ale niternější než jen to, co se děje kolem, uvedl Jirsa. Péče o duši má podle něj stejný význam v dobách krize i mimo ni. „Podobně jako si čistíme zuby, měla by fungovat i péče o duši,“ řekl Jirsa. Lidé podle něj často volí pobyt v klášteře kvůli tomu, že si chtějí odpočinout. „Ale tohle je docela náročná práce a ztišení nemusí nutně znamenat jen opravdové ticho všude kolem, ale spíš vytržení ze stereotypu,“ doplnil s tím, že v některých kurzech se rozjímá i několik hodin. Centrum spirituality funguje v Kolíně zhruba tři roky, zřizuje ho Česká křesťanská akademie. Klášter se zahradou a lůžky zhruba pro 40 lidí vlastní kapucínský řád. Plánují objekt v budoucnu zrekonstruovat. „Covid nás v přípravách trochu zdržel, ale v příštím roce (2023, pozn. red.) by to mohlo být hotové, pak se začne řešit financování,“ řekl Jirsa, který vede centrum. Projekt podle něj počítá s rekonstrukcí a rozvojem kláštera na dalších 20 až 30 let, mělo by jít o investici kolem 200 až 300 milionů korun. Návrh na úpravy kláštera vzešel z architektonické soutěže, počítá se v něm například i s návratem k původním celám. Klášter by podle Jirsy mohl být středoevropským centrem pro duchovní cvičení. „V Česku jsou podobná místa asi čtyři, takže lidi se sem sjíždějí i z velké dálky, z Moravy i ze Slovenska,“ řekl Jirsa. Zpravidla tři až čtyřdenní kurzy v létě doplňují delší duchovní cvičení. Pobyt v jednolůžkovém pokoji vyjde na 1700 korun noc, v třílůžkovém na 700 korun. „Z toho pokryjeme běžný provoz a opravy, na další rozvoj musíme využívat dary,“ doplnil Jirsa. Dary podle něj tvoří zhruba třetinu příjmů. Mezi klienty kláštera jsou mladí lidé, studenti, ale i starší lidé, kteří hledají místo ve světě nebo prostor, kde například napsat knihu. U některých kurzů platí přísné dodržování ticha, v některých je hlavní částí sdílení. Podle Jirsy je zájem o kurzy poslední dobou velký a volná místa nabízí až v jarních termínech. christnet.eu (zkráceno)

